

A Hetven éve történetekre emlékezve

Előzményekről egy kis összefoglaló:

A 2. magyar hadsereg a Magyar Királyi Honvédségnek az 1941/1942-ben érvényes hadrendben nem szereplő alakulata volt. Amelyet 1942-ben állítottak fel, és a keleti hadszíntérre küldték harcolni. A hadosztályt 1942. [február 12-től](#) kis átalakítással *könnyű hadosztálynak*

(rövidítve:

k.ho

) keresztelték el.

Állományukba olyan ezred közvetlen alosztályok is bekerültek, amelyek eddig a gyalogdandárok hadrendjében nem szerepeltek, nevezetesen: egy-egy kerékpáros- és huszárszakasz, illetve egy kísérő könnyűágyús üteg. 1942 januárjában Magyarország német követelésre (mely 15 harcoló és 8 megszálló hadosztály vezetésének német részre történő átengedését tűzte ki célul) megbízta a 2. magyar hadsereg-parancsnokságot egy három hadtestből (9 könnyű hadosztályból), egy páncélos hadtestből és egy repülődandárból álló hadsereg összeállítására. A hadsereget teljes egészében német irányítás alá helyezték, alkalmazásának módját, területi és időbeli hatályát nem korlátozták. A hadsereg a német Déli Hadseregcsoporthoz

(*Heeresgruppe Süd*)

alárendeltségébe került.

A hadsereg

[1943](#)

januárjában a

[Sztálingrád körzetében vívott harcok](#)

során rendkívül súlyos, megsemmisítő veszteséget szenvedett. A

Don-kanyarban

vívott harcok a magyar hadtörténelem legszomorúbb fejezetei közé tartozik.

Ma hetven éve, hogy a szovjet csapatok támadást indítottak a Don-kanyarban a 2. magyar hadsereg ellen, amelynek során napok alatt szinte teljesen megsemmisült a 200 ezer fős 2. magyar hadsereg. A Vörös hadsereg két ponton roppantotta össze a hiányosan felszerelt

hátszág nélkül maradt magyar arcvonalat. Rengetegen vesztek oda azokban a napokban.

A Doni veszteségről pontos adatokat még ma sem álnak rendelkezésünkre. Az elesettek és a fogságba kerültek pontos számát megállapítani nem lehet. 26-27 ezerre tehető azok száma, akik fogságba estek- és, *akik közül kevesen térhettek vissza. Az én dédnagypapám azon kevesek közé tartozott, aki hazajött az orosz hadifogságból. Hálát adunk a sorsnak, hogy neki sikerült. Egy életem át hordozta viszont a régi sebeket, a repeszek szilánkjait a testében, amik örökre a testében maradtak. Egész életében mindenhez kenyeret evett és nekünk az mesélte a hazai kenyér íze hiányzott neki a legjobban-*

a doni katasztrófa a magyar hadtörténet legnagyobb veresége, idegen földön, idegen érdekeként négyszer annyi ember veszett el, mint a mohácsi csatában. A kanyar katonaság a keresztes háborúk óta nem harcolt ilyen messze hazáját.

Arányaiban a legnagyobb veszteséget a munkaszolgálatosok szenvedték el. " A kisegítő munkaszolgálatban hajszolt jeltelen gödörben elkapart honfitársaink áldozata és vesztesége, családjaiik fájdalma égbe kiált. Hét évtized után figyelmeztetés a gyűlölet a kirekesztés és az üldözés minden megnyilvánulása ellen."

A mai napon ezekre az emberekre emlékezünk!

Felhasznált forrás: Origo/Szegő Iván Miklós írása: <http://www.origo.hu/tudomany/tortenelem>

Halásztelek, 2013, január 13.

Kiadó: MAN

A megemlékezést Siroki Krisztina írta és állította össze.